МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

Факультет економіки та екології моря

Кафедра обліку і економічного аналізу

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з науково-педагогічної роботи _____ С.О. Слободян

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Основи бізнес-аналізу

Basics of business analysis

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

тип дисципліни вибіркова

мова викладання українська

Миколаїв – 2024

2

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи бізнес-аналізу», яка входить до переліку дисциплін вибіркового курсу
"____" _____2024 року. – 13 с.

Розробник: О.В. Погорєлова к.е.н., професор кафедри «Облік і економічний аналіз»

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни «Основи бізнес-аналізу» розглянуто на засіданні кафедри обліку і економічного аналізу
Протокол № 4 від «12» 11 2024 р.

Завідувач кафедри «Обліку і економічного аналізу»,
кандидат економічних наук, професор _____ Олена ПОГОРЄЛОВА

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни «Основи бізнес-аналізу» розглянуто методичною радою ФЕЕМ НУК
Протокол № 5 від «16» 12 2024 р.

Голова методичної ради ФЕЕМ НУК,
кандидат економічних наук, доцент _____ Вячеслав ІВАТА

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни «Основи бізнес-аналізу» погоджено з навчальним відділом НУК

Начальник навчального відділу НУК,
кандидат технічних наук, професор НУК Андрій ЛАБАТРКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи бізнес-аналізу» затверджено Навчально -методичною радою НУК
Протокол № 10 від «23» 12 2024 р.

Голова НМР НУК
кандидат технічних наук, доцент _____ Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2024
© Погорєлова О.В., 2024

ЗМІСТ

	Вступ……..	4
1.	Опис навчальної дисципліни……..	5
2.	Мета вивчення навчальної дисципліни…….	5
3.	Передумови для вивчення дисципліни……..	5
4.	Очікувані результати навчання……..	6
5.	Програма навчальної дисципліни……..	6
6.	Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування ……..	9
7.	Форми поточного та підсумкового контролю……..	9
8.	Критерії оцінювання результатів навчання……..	12
9.	Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна…….	12
10.	Рекомендовані джерела інформації……	13

ВСТУП

Анотація

Дисципліна спрямована на формування системи знань з концептуальних основ бізнес-аналізу та оволодіння прийомами аналітичного опрацювання даних, які описують економічні явища та процеси з метою прийняття управлінських рішень з застосуванням сучасних методів та інструментальних засобів моделювання бізнес-процесів.

У процесі навчання студенти набувають навичок використання різноманітних інструментів для збору та аналізу даних, що дозволяють ефективно прогнозувати результати та оцінювати потенційні ризики. Окрім того, особлива увага приділяється формуванню вмінь створювати точні та надійні моделі бізнес-процесів для оптимізації управлінських рішень і досягнення стратегічних цілей організацій. Студенти також ознайомляться з основними методами оцінки фінансових показників та ефективності діяльності підприємства.

Ключові слова: бізнес-аналіз; аналіз даних; аналіз конкурентів; SWOT-аналіз; моделювання процесів; аналіз вимог; бізнес-вимоги; аналіз ризиків.

Abstract

The discipline is aimed at forming a system of knowledge on the conceptual foundations of business analysis and mastering the techniques of analytical processing of data that describe economic phenomena and processes for the purpose of making management decisions using modern methods and tools for modeling business processes.

In the process of training, students acquire skills in using various tools for data collection and analysis, which allow to effectively predict results and assess potential risks. In addition, special attention is paid to the formation of skills to create accurate and reliable models of business processes to optimize management decisions and achieve strategic goals of organizations. Students will also familiarize themselves with the main methods of evaluating financial indicators and the efficiency of the enterprise.

Key words: business analysis; data analysis; competitor analysis; SWOT analysis; process modeling; requirements analysis; business requirements; risk analysis.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 5</td><td rowspan="3"></td><td colspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 2</td><td>3-й</td><td>3-й</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Електронний адрес РПНД на сайті Університету http://</td><td rowspan="6">Для всіх спеціальностей</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>5-й</td><td>5-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>30 год.</td><td>10 год.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Індивідуальне науково-дослідне завдання —</td><td colspan="2" rowspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Загальна кількість годин – 150</td></tr>
<tr><td>30 год.</td><td>10 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5; самостійної роботи студента – 3.</td><td rowspan="6">Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)</td><td>- год.</td><td>- год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>90 год.</td><td>130 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання: -</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: залік</td></tr>
<tr><td colspan="2">Форма контролю: комбінована</td></tr>
</table>

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Основи бізнес-аналізу» є формування знань і умінь, необхідних для проведення бізнес-аналізу діяльності підприємств, які забезпечать розвиток компетенцій щодо оцінювання поточної позиції підприємства в структурі його бізнесу, перспектив реалізації бізнес- цілей, аналіз використання наявних можливостей та потенціалу для обґрунтування управлінських рішень.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни «Основи бізнес-аналізу» не передбачено.

4. Очікувані результати навчання

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Знати: основні поняття бізнес-аналізу; концептуальну модель бізнес-аналізу; стандарти бізнес-аналізу; технології бізнес-аналізу.

Вміти:

- використовувати методи бізнес-аналізу для обґрунтування управлінських рішень;
- аналізувати бізнес- процеси підприємства;
- будувати моделі бізнес-процесів;
- використовувати методи фінансової, ринкової та кадрової аналітики.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та стандарти бізнес-аналізу:

Тема 1. Бізнес-аналіз в системі управління підприємством [1, с. 52-53]; [4, с. 100-130].

Тема 2. Міжнародні професійні стандарти практики бізнес-аналізу [1, с. 51-52]; [2, с. 170-190].

Тема 3. Специфікація та документування бізнес-вимог [2, с. 60-82]; [3, с. 104-130].

Змістовний модуль 2. Методи та інструментарій проведення бізнес-аналізу:

Тема 1. Методичні засади отримання даних і проведення бізнес-аналіз [3, с. 130-155]; [5, с. 85-93]; [6, с. 7-27].

Тема 2.Системи підтримки управлінських рішень [3, с. 17-35]; [4, с. 31-48]; [7, с. 5-7].

Тема 3.Основні методи бізнес-аналізу [1, с. 52-53]; [3, с. 78-120]; [5, с. 57-73].

Тема 4.Технології бізнес-аналізу [2, с. 40-68]; [3, с. 39-47]; [6, с. 5-15].

Тема 5.Оцінювання ефективності систем бізнес-аналізу [3, с. 200-260]; [4, с. 22-35].

1. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та стандарти бізнес-аналізу												
Тема 1. Бізнес-аналіз в системі управління підприємством	20	5	5	-	-	10	19	2	2	-	-	15
Тема 2. Міжнародні професійні стандарти практики бізнес-аналізу	20	5	5	-	-	10	19	2	2	-	-	15
Тема 3. Специфікація та документування бізнес-вимог	20	5	5	-	-	10	21	2	1	-	-	18
Разом за змістовим модулем 1	60	15	15	-	-	30	59	6	5	-	-	48
Змістовий модуль 2. Методи та інструментарій проведення бізнес-аналізу												
Тема 1. Методичні засади отримання даних і проведення бізнес-аналіз	18	3	3	-	-	12	18	1	1	-	-	16
Тема 2. Системи підтримки управлінських рішень	18	3	3	-	-	12	18	1	1	-	-	16
Тема 3. Основні методи бізнес-аналізу	18	3	3	-	-	12	18	1	1	-	-	16
Тема 4. Технології бізнес-аналізу	18	3	3	-	-	12	18	1	1	-	-	16
Тема 5. Оцінювання ефективності систем бізнес-аналізу	18	3	3	-	-	12	19	-	1	-	-	18
Разом за змістовим модулем 2	90	15	15	-	-	60	91	4	5	-	-	82
Усього годин	150	30	30	-	-	90	150	10	10	-	-	130

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Бізнес-аналіз в системі управління підприємством	4	2
2	Міжнародні професійні стандарти практики бізнес-аналізу	6	2
3	Специфікація та документування бізнес-вимог	4	1
4	Методичні засади отримання даних і проведення бізнес-аналіз	4	1
5	Системи підтримки управлінських рішень	2	1
6	Основні методи бізнес-аналізу	4	1
7	Технології бізнес-аналізу	2	1
8	Оцінювання ефективності систем бізнес-аналізу	4	1
	Разом	30	10

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до лекційних занять – ***0,5 год. / 1 год. занять;***
- підготовка до практичних занять – ***1-2 год. / 1 заняття;***
- підготовка рефератів та їх презентації –***15 год. на 1 роботу;***
- підготовка до контрольних заходів – ***(15-30) год. на 1 захід.***

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до лекційних занять	30	10
2	Підготовка до практичних робіт	15	5
3	Підготовка реферату (презентації)	15	15
4	Підготовка до заліку	30	30
5	Виконання контрольних робіт студентами заочної і дистанційної форм навчання	-	70
	Разом	90	130

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

До методів навчання, якими забезпечується набуття здобувачами відповідних компетенцій через засвоєння програмного матеріалу та активізацію навчального процесу, відносяться:

- для всіх видів занять: робота з літературою, пояснення, дискусія, демонстрування, пояснювально-ілюстративний метод;
- для лекційних занять: лекція, бесіда, ілюстрування;
- для практичних та семінарських занять: вправа, практична робота, повідомлення готової інформації.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- стандартизовані тести;
- практичні роботи;
- реферати (презентації результатів виконаних завдань та досліджень).

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для виставлення заліку. У проміжних оцінках студент може набрати від 60 балів до 80 балів за всі види освітньої діяльності.

Питома вага заліку в загальній системі оцінок – 20 балів. Право здавати залік дається студенту, якій з урахуванням максимальних балів проміжних оцінок і заліку набирає не менше 60 балів. Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок і оцінки іспиту.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання
Критерії оцінювання під час поточного контролю

Кількість балів		Критерії оцінювання
Денна форма	Заочна форма	
Практичні роботи		
2	7	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки
1,5	5	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
1	3	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
0,5	1	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія.
0	0	Студент не дає відповіді
Реферат		
5	5	Реферат підготовлений на актуальну тему, сутність питання розкрито, побудова логічна, легко сприймається. Студент дає правильні, повні, логічні відповіді на поставлені запитання
4	4	Реферат підготовлений на актуальну тему, сутність питання розкрито, мають місце недоліки побудови і оформлення. Студент дає правильні, повні, логічні відповіді на поставлені запитання, але допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
3	3	Реферат підготовлений на актуальну тему, але сутність питання розкрито не повністю; мають місце недоліки побудови і оформлення. Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована
2	2	Реферат підготовлений на актуальну тему, але сутність питання не розкрито або з помилками; побудова не логічна
1	1	Реферат підготовлений поверхнево, сутність питання не розкрито або з помилками; тема не актуальна, недостатньо обґрунтована
0	0	Студент не підготував реферат

Поточний модульний контроль № 1 у формі тестування

Кількість правильних відповідей	40	36	32	28	24	20	16	12	8	4
Кількість балів	20	18	16	14	12	10	8	6	4	2

Поточний модульний контроль № 2

Кількість балів			
Теоретичне питання № 1	Теоретичне питання №2	Практичне завдання № 3	Разом
5	5	10	20

Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичне питання	
5	Відповідь правильна, повна, логічна.
3	Відповідь в цілому правильна, містить неточності
1	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
0	Відповідь не правильна або відсутня
Практичне завдання	
10	Практичне завдання виконане правильно і без зауважень, зроблені обґрунтовані висновки
8	Практичне завдання виконане повністю, але містить несуттєві помилки і недоліки
5	Практичне завдання виконане частково або містить несуттєві помилки у розрахунках або в методиці
1	Практичне завдання виконане частково та містить суттєві помилки розрахункового та методичного характеру
0	Завдання не виконане, або розв’язане не вірно

Критерії оцінювання контрольних робіт

Теоретичне питання № 1	Теоретичне питання № 2	Теоретичне питання № 3	Практичне завдання	Разом
6	6	6	22	40

Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичне питання	
6	Відповідь на питання правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, аргументовані висновки, повний список літератури.
5	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттє помилки та неточності у викладенні матеріалу.
3	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована,
1	Відповідь не розкриває суті питання, має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія.
0	Відповідь не вірна або не надана.
Практичне завдання	
22	Практичне завдання виконано повністю і правильно, бездоганно оформлено
20	Практичне завдання виконано повністю і правильно (відсутній висновок)
15	Практичне завдання виконане повністю, але містить несуттєві помилки і недоліки

10	Практичне завдання виконане частково, містить несуттєві помилки у розрахунках або в методиці
5	Практичне завдання виконане частково та містить суттєві помилки розрахункового та методичного характеру
0	Рішення не вірне або не надане

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	Т1	Практичне заняття 1.1	2	Практичне заняття	5
		Практичне заняття 1.2	2		
	Т2	Практичне заняття 2.1	3		
		Практичне заняття 2.2	3	Практичне заняття	5
	Т3	Практичне заняття 3.1	2		
		Практичне заняття 3.2	2		
	ПМК		20		
	Разом за змістовний модуль		34	Підготовка реферату	20
ЗМ 2	Т4	Практичне заняття 4.1	2	Практичне заняття	4
		Практичне заняття 4.2	2		
	Т5	Практичне заняття 5.1	1		
		Практичне заняття 5.2	1		
	Т6	Практичне заняття 6.1	2	Практичне заняття	2
		Практичне заняття 6.2	2		
	Т7	Практичне заняття 7.1	1		
		Практичне заняття 7.2	1	Практичне заняття	4
	Т8	Практичне заняття 8.1	2		
		Практичне заняття 8.2	2		
	ПМК		20		
	Разом за змістовний модуль		36	Виконання контрольної роботи	40
Підсумковий контроль		Залік	30	Залік	20
Сума			**100**		**100**

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Під час вивчення дисципліни застосовуються такі технічні засоби: мультимедійний проєктор, інтерактивна дошка, персональний комп'ютер (системний блок, монітор, пристрій введення інформації), планшет або аналогічний девайс, підключений до інтернет через Wi-Fi-модем (роутер). А

також: дистанційні платформи MOODL, Zoom та програмні інструменти MS Word, MS Excel, MS Power Point.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Виганяйло С.М., В'юненко О.Б. Тенденції розвитку інформаційних технологій в бізнес-аналітиці. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Технічні науки. Том 32 (71) Ч.1. №1, 2021. С. 51-55

2. Клебанова Т.С., Гур'янова Л.С, Чаговець Л.О. Бізнес-аналітика багатовимірних процесів : навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 272 с.

3. Остервальдер О, Піньє Ів. Побудова бізнес-моделей. Настільна книга стратега і новатора. К., Альпіна Паблішер Україна. 2020. 288 с.

4. Орловський, Д.Л. Бізнес-процеси підприємства: моделювання, аналіз, удосконалення: навч. посіб. у 2 ч.;. Харків: НТУ "ХПІ", 2018. Ч. 1 : Моделювання бізнес-процесів: методи та засоби. 2018. 335 с.

5. Пістунов І.М. Моделювання бізнес процесів [Електронне видання]: навчальний посібник / І.М. Пістунов Електрон. текст. дані. – Д.: НТУ «ДП», 2021. – 130 с. – Режим доступу: http://pistunovi.inf.ua/MOD_BIZ_IIPOU.pdf

6. Сидорова А. В., Біленко Д. В., Буркіна Н. В. Бізнес-аналітика: навчальнометодичний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса. 2019. 104 с.

7. Чаплінський В.Р., Кушнір О.К., Свідер О.П. Аналіз великих даних та їх візуалізація для потреб бізнесу. Ефективна економіка. №6, 2021.

Допоміжна література

1. Бізнес-аналітик. URL: https://brainbasket.org/who-are-it-specialists-2/businessanalyst/

2. Курс Аналіз даних. URL: https://prometheus.org.ua/dataanalysis/

3. Business Process Model and Notation URL:: http://www.bpmn.org .

4. First principles reasoning: How thinking like a scientist can make you a better business analyst URL: https://www.modernanalyst.com/Resources/Articles/tabid/115/ID/6115/First-principles-reasoning-How-thinking-like-ascientist-can-make-you-a-better-business-analyst.aspx

Інформаційні ресурси

1. http://www.mon.gov.ua – Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України

2. http://www.nbuy.gov.ua – Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського

3. http://www.ebrd.com – Європейський банк реконструкції та розвитку

4. http://www.worldbank.org – Світовий банк